

(Cihadı Mukaddes) Pulları

EKREM TÜRKAY

Süveyş Kanalı'nın milletlerarası büyük bir buhrana sebebiyet verdiği bu günlerde, öteden beri Türk kataloklarında yer alan (Cihadı Mukaddes) pullarından bahsetmek faydalı olacaktır. (1956 Pulhan Türk Pulları Kataloğu sahife: 421).

İki sene evvel Amerikan pul mecmualarından birinde "Ernest A. Kehr" imzası ile çıkan bir yazının tercümesini İstanbul Filatelist Kulübü mecmuasının 30 uncu sayısına almıştık.

Aynı yazı İsrail'de İngilizce çıkan (The Holy Land) pul mecmuasının Mayıs 1955 nüshasında neşredildi.

Yazının muharriri, bir Türk paşası ile tanıştığını, bu paşanın ifadesine göre, hiç bir katalok ve mecmuada şimdiye kadar bahsi geçmeyen ve kimsenin bilmediği (Cihadı Mukaddes) pullarının, Birinci Dünya Harbi esnasında, Türk ordusunun Süveyş Kanalı'na yaptığı taarruz hareketinin muvaffakiyeti halinde, Mısırda kullanılmak üzere ordu makamlarınca hazırlanmış olduğunu; Kanal seferinin akim kalması üzerine sandıklar dolusu (Cihadı Mukaddes) pullarının, paşanın huzurunda imha edildiğini; pul meraklısı olmamakla beraber kendisinin dört parçadan i-

baret bir seriyi hâtıra olarak aldığı, pulları imha eden memurun da beş altı seriyi askeri mektuplar üzerine **hususî mühürle** damgalayarak tanıdıklarına gönderdiğini ve damganın imha edildiğini anlatmakta ve paşada bulunan tek serinin 5, 10, 20 para ve 1 kuruşluk olmak üzere dört puldan ibaret olduğunu işaret etmektedir.

Hemen ilâve edelim ki, bu seri dört parçadan ibaret değildir. Yukarıda bahsi geçen kıymetlerden başka 1,5; 2,5 ve 10 kuruşluk olmak üzere 4 valörü daha muhtevidir. Pulhan kataloğunda, seri, esasen 8 parça olarak gösterilmiştir.

Ancak, şimdiye kadar ne zarf üzerinde, ne de başka şekilde damgalı hiç bir parçaya rastlanmamıştır. Aşağıda vereceğimiz izahattan da anlaşılacağı üzere, rastlanacağını da tahmin etmiyoruz.

Malumdur ki, Türk ordusunun Süveyş'i İngilizlerden zabtı halinde kullanılmak üzere, Osmanlı Posta İdaresi tarafından Viyana'da bastırılmış 4 valörlük bir seri vardır. Kanal hareketinin muvaffakiyetsizliği neticesinde, bu pullar, Mütareke, Cülus ve Cülus hatıra serilerinde sürsarılanarak kullanılmış ve artan miktar imha edilmiştir. Mısır'ın fethi için Posta İdaresinin ayrı ayrı iki seri hazırlaması muhtemel değildir.

Cihadı Mukaddes serisi çok özenli olarak ve psikolojik maksatla güdülerek tertip edilmiştir. Beş renkli basılan pulun ortasına, tabii renkleriyle Mısır ve Türk bayrakları konulmuş; Mısır bayrağındaki hilâle bütün müs lümanların katılacağı mukaddes harp (Cihadı Mukaddes) ibaresi ve pulun üst tarafına, bu günkü dile göre (Fethedilen memleketlerin kurtarı-

cısı Mısır islâm ordusu posta pulu) cümlesi yazılmıştır. Bu resimleri ve yazıları sığdırabilmek için, pul tekniğine has tenasüp ve ahenk ihmâl edilmiştir. Bu cihet, zamanın pul emisyonlarında bir hayli titiz davranan Posta İdaresinin ihtisasından istifade edilmediğini göstermektedir.

O halde beş renkli olarak, bir hayli emek ve masraf isteyen bu büyük seriyi kim bastırmış olabilir?..

Bizim tahminimiz, pek geniş bir selâhiyet ve kudretle hareket eden, Ordu Kumandanı rahmetli Cemal Paşanın, maiyetindeki zevatın telkini ile, bu seriyi fethedilecek Mısır topraklarında kullanılmak üzere hazırlanmış olduğu merkezindedir.

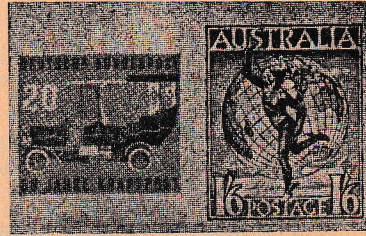
Pulların, ric'at sırasında Filistin'de imha edildiği iddiasına gelince : İstanbul'un eski ve yaşlı pulcuları, bu serinin hangi merciin emrile ve ne suretle hazırlandığı hakkında ke-

sin bilgiye sahip olmamakla beraber, bu pullara ait kolilerin Birinci Dünya Harbi sonlarında vukua gelen Haydarpaşa İstasyonu infilâkında yandığını söylemektedirler. Filhaki-ka elde bulunan parçaların hemen hemen hepsi zamksız, buruşuk, rutubet veya çamur tesiriyle fersudeleşmiş durumdadır. Temiz ve kusursuz parçalar azdır. Bazı parçalara dantelsiz olarak tesadüf edilmektedir.

Çok enteresan olan bu pullara karşı henüz umumi alâka uyanmamıştır. Türkiye'yi, Mısır'ı ve İsrail'i ilgilendiren ve hakikaten çok nadir olan bu pulların yakın bir istikbalde her taraftan aranacağını tahmin etmek kehanet sayılmaz.

Bilhassa Türk filatelistlerinin, birinci dünya savaşında efsanevi kahramanlıklar yaratan ordumuzun bu filatelik hâtırasını koleksiyonlarında bulundurmakla manevî bir zevk duyacakları şüphesizdir.

PUL MİZAHİ

— Hey taksi...

— Kara göründüüü!